

Felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9

Advokatfirmaet Rogstad AS
Postboks 7073 St. Olavs Plass
0130 Oslo

OsloMet
v/ Nemnd for studentsaker
Postboks 4 St. Olavs plass
0130 Oslo

Bergen, 18.12.2024
Deres ref.: 12416 (21/03924)
Vår ref.: 24/11960 (168/2024)

Unntatt offentligheten etter offl. § 13(1), jf. fvl. § 13(1)

SAK NR. 168/2024: VEDTAK FATTET AV FELLES KLAGENEMND I SAK OM UTESTENGING ETTER SKIKKETHETSVURDERING

Det vises til vedtak fattet av Nemnd for studentsaker ved OsloMet (heretter underinstansen) i sak 59/24 som ble påklaget til Felles klagenemnd.

Felles klagenemnd behandlet saken under møte 02.12.2024. Vedtak fattet av underinstansen om at klageren er uskikket til yrket som [REDAKERT] ble stadfestet. Vedtak om utestengelse ble endret fra en utestengelse på fem år til en utestengelse på tre år.

FELLES KLAGENEMND BEMERKER

Felles klagenemnd er rett klageinstans i saker om annullering og utestenging, jf. forskrift nr. 1192 om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 3-7 (8), § 4-7 til § 4-10 og § 7-9, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 10.10.2005. Felles klagenemnd kan som klageinstans prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Saksforholdet skriver seg fra før lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler (uhl. 2024) trådte i kraft 1. august 2024, og underinstansen har behandlet saken etter lov 1. april 2005 nr. 26 (uhl. 2005) med forskrifter. Felles klagenemnd har på denne bakgrunn også behandlet saken uhl 2005. En har likevel vurdert om det etter ny lov er føringer som tilsier en annen vurdering.

Sakens bakgrunn

HK-dir – Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Postboks 1093, 5809 Bergen post@hkdir.no

Klageren er [redacted], representert ved advokat Frank Hind. Saken gjelder klage på vedtak om utestenging fra [redacted] grunnet manglende skikkethet.

Klageren fikk høsten [redacted] opptak på [redacted] ved OsloMet. Klageren har fullført og bestått [redacted] studiepoeng. Studenten mangler begge praksisperioder fra [redacted] studieår for å fullføre [redacted]. Det er totalt [redacted] studiepoeng med praksisstudier i [redacted] og klageren mangler [redacted] av disse.

Klageren hadde permisjon i kalenderåret [redacted] og fikk utvidet studieretten med ett år, til våren [redacted]. H[un] har deretter fått studieretten ytterligere utvidet. Klageren har brukt flere forsøk på å bestå flere emner i utdanningen, og i løpet av [redacted] har klageren ikke bestått praksis. Under første praksisforsøk ble det vurdert at klageren ikke møtte forventet faglig nivå. Under andre forsøk ble klageren bortvist fra praksis, med den begrunnelse at det ikke var faglig forsvarlig med hensyn til pasientsikkerheten å fortsette praksisperioden. Som følge av å ikke bestå to brukte forsøk i praksis i [redacted] studieår, fikk klageren varsel om tap av studieretten [redacted]. Klageren søkte [redacted] om en tredje praksisperiode som ble avslått av institusjonen og avslaget ble opprettholdt under klagebehandling [redacted]. Institusjonen la i sin vurdering avgjørende vekt på at klageren ikke sannsynliggjorde at h[un] ved et tredje praksisforsøk kunne oppnå læringsutbyttene i emnene.

Det foreligger to tvilsmeldinger i saken knyttet til klagerens skikkethet som [redacted]. Den første tvilsmeldingen ble sendt inn av faglærer [redacted] og den andre tvilsmeldingen ble sendt inn av praksisveileder på [redacted]. Tvilsmeldingene er i all hovedsak knyttet til klagerens manglende samarbeidsevner, faglig svakhet, uakseptabel adferd og manglende selvinnsikt. Klageren ble kalt inn til første vurderingssamtale [redacted] og oppfølgingsamtale [redacted]. [redacted] ble klageren innkalt til ny vurderingssamtale på bakgrunn av den andre tvilsmeldingen. [redacted] mottok klageren en plan for den utvidede veiledningen. Det ble gjennomført fem veiledningstimer, hvor den siste ble gjennomført [redacted]. Samme dag som siste veiledningstime ble gjennomført, ble klageren bortvist fra praksisstedet. [redacted] ble det gjennomført oppfølgingsamtale med klageren, og klageren ble i møte gjort kjent med videre saksgang. Klageren gjennomførte to praksisforsøk i [redacted] og fikk i vedtak [redacted] avslag på et tredje praksisforsøk.

Saken ble fremmet for skikkethetsnemnda [redacted], med innstilling om at vilkårene i forskriftens § 4 bokstav b), e), f), g), og h) var oppfylt. Skikkethetsnemnda behandlet saken i møte [redacted], og saken ble behandlet i nemnd for studentsaker ved OsloMet [redacted] deretter klagebehandling i møte [redacted]. Saken ble oversendt Felles klagenemnd [redacted].

Tvilsmeldinger

Den første tvilsmeldingen ble inngitt av klagerens faglærer [redacted], hvor det fremkom bekymringer rundt klagerens samarbeidsevner, både med medstudenter og med en person knyttet til praksis. Det ble vist til at klageren hevder ting er andres feil og ikke [redacted] og at klageren har en annen oppfatning av én spesifikk situasjon enn to veiledere fra praksis og veileder fra OsloMet på sluttvurderingen. Veilederne opplevde det vanskelig å holde en god tone i samtale med klageren, ved at klageren ikke var villig til å endre sin oppfatning av saken fra sluttvurderingssamtalen fra [redacted] praksis. Klageren var fast bestemt på at h[un] var misforstått og at det var andres feil, i dette tilfellet gjaldt det veilederne fra praksis og veileder fra OsloMet. Klageren lot seg ikke korrigere eller veilede på noen måte i denne saken, og h[un] ble opplevd som lite ydmyk og lite reflektert rundt egen situasjon.

Den andre tvilsmeldingen ble sendt inn av praksisveileder på [REDACTED]. Tvilen retter seg mot klagerens faglige svakhet, og at klageren ikke viste evne eller vilje til å lære seg nye ting. H[REDACTED] utførte ikke, eller leste ikke, spesifikke oppgaver og prosedyrer h[REDACTED] ble bedt om å sette seg inn i, som er en av veiledernes forventninger til praksisstudenter. Praksisveileder ble kontaktet av en [REDACTED] som skulle ha ansvar for klageren mens praksisveilederen hadde ferie, for å informere om at klagerens utførelse i praksis ikke når forventningene. Det ble vist til at klageren fikk gjentakende tilbakemeldinger, som innebar faglig svakhet og mangel på selvinnsikt i forhold til egne evner og ferdigheter. I tillegg brukte klageren lang tid på å innrømme at det er ting h[REDACTED] ikke kan, som koster de andre [REDACTED] tid og pasientene blir ikke ivaretatt på en god nok måte. Når det gjelder ting klageren ikke kan, men som det forventes at h[REDACTED] skal kunne, vises det blant annet til at klageren ikke vet hvordan [REDACTED], og da [REDACTED] skulle vise [REDACTED] gikk h[REDACTED] ut av rommet og satte seg ved pcen. Ved spørsmål om hva man skal være oppmerksom på ved [REDACTED] oppga klageren svimmelhet, kvalme og hodepine, men klarte ikke å komme på alvorlige eksempler som [REDACTED] eller [REDACTED]. I midtvurderingsskjema var det tydelig hvor klageren kopierer svar rett fra en bok, og hvor h[REDACTED] bruker eget språk. Det ble skrevet feil navn på [REDACTED] som ga mistanke om at klageren hadde kopiert rett fra et [REDACTED] og at h[REDACTED] ikke har lest seg opp på [REDACTED] selv og dermed vet hvilken [REDACTED]. Klageren ble videre observert mye foran pcen, og gitt beskjed om at man bare kunne bruke praksistiden til lesing dersom det var tid til det, eller at klageren skulle lese seg opp på aktuelle [REDACTED]. Videre ble det vist til at klageren viser liten grad av selvinnsikt, da klageren selv mener at [REDACTED] h[REDACTED] har jobbet sammen med kun har positive ting å si om [REDACTED] i tillegg til at klageren selv mener h[REDACTED] er selvstendig og at h[REDACTED] føler seg trygg i avdelingen. Veilederne derimot, følte seg ikke trygge på å la klageren gjennomføre prosedyrer alene, med unntak av [REDACTED]. Klageren kan heller ikke gå inn i dybden på ting h[REDACTED] blir spurt om. Det vises til at klageren reflekterer og resonerer seg dårlig frem til svar, gjetter seg frem til riktige svar og tar ikke til seg tilbakemeldinger. Klageren fremstår usikker på det h[REDACTED] gjør, og det har vært ingen, til lite progresjon i praksis.

Praksisveileder kontaktet institusjonen [REDACTED], hvor h[REDACTED] informerte om at klageren hadde skjelt ut praksisveileder i en tekstmelding etter at praksisveileder hadde gitt dårlig referanse på en jobb klageren hadde søkt på. Klageren hadde heller ikke spurt om praksisveilederen ville være referanse. I oppfølgings e-post til institusjonen uttrykte praksisveileder bekymring rundt klageren, og mente at klageren ligger såpass langt bak at det er skummelt å sende [REDACTED] ut i yrket. Videre viste h[REDACTED] til at klageren går utover sin kompetanse, ved at klageren gir uttrykk for at h[REDACTED] mestrer [REDACTED]. [REDACTED] tillegg visste h[REDACTED] ikke forskjell på [REDACTED], til tross for at klageren har fått opplæring i [REDACTED] flere ganger. Videre viste praksisveilederen til at klageren gjenfortalte situasjoner til pasienter annerledes enn slik situasjonen faktisk var og h[REDACTED] var fortalt av veileder, og at klageren har ingen innsikt i egne svakheter og at h[REDACTED] ikke tar til seg konstruktiv kritikk. Til slutt vises det til at klageren har kalt ansatte på avdelingen for løgnere, «syke i hodet», og har hevdet at ingen andre enn veileder skulle ha noe med [REDACTED] å gjøre i praksis.

Praksis

Det er totalt [REDACTED] studiepoeng med praksisstudier i [REDACTED] og klageren har bestått [REDACTED] studiepoeng av disse. De [REDACTED] studiepoengene som mangler, gjelder begge praksisperiodene for [REDACTED] studieår, [REDACTED].

Klageren gjennomførte to praksisforsøk i emnet [REDACTED], uten å bestå praksis, i tillegg til et forsøk som er protokollført med legeattest, og som da heller ikke teller som et forsøk. Den andre tvilmeldingen datert [REDACTED] gjelder forhold fra praksisoppholdet ved [REDACTED] hvor klageren gjennomførte to praksisforsøk uten å bestå.

Første forsøk i praksis ble gjennomført i perioden [REDACTED] ved [REDACTED]. I avsluttende vurdering [REDACTED] ble det vist til at klageren hadde lagt ned en innsats og tatt tak i noen av punktene fra midtevaluering, slik at kunnskapsnivået var hevet, men likevel ikke på et faglig nivå som er forventet for å kunne bestå praksis. I begrunnelsen ble det lagt vekt på at klageren ikke overholdt tilstedeværelseskravet, ikke oppnådde læringsutbytte og gjennomført obligatoriske aktiviteter/skrifflig dokumentasjon, at klageren satte pasienters liv og helse i fare ved å gå ut over grensene for egen kompetanse, klageren tok ikke veiledningen til følge, eller viste vilje til å tilegne seg manglende kunnskap eller kompetanse, og at klageren viste manglende selvinnsikt. Det ble vurdert at klageren ikke var på forventet faglig nivå, og klageren ble vurdert til ikke bestått. [REDACTED] ble det fattet vedtak om ikke bestått praksis for praksisperioden [REDACTED].

Andre praksisforsøk ble påstartet i perioden [REDACTED]. Klageren mottok varsel om stryk til midtevaluering, og trakk seg fra praksis etter å ha gått to vakter etter h[un] mottok varselet. Klageren leverte deretter inn en legeerklæring og fullførte ikke praksisperioden grunnet sykdom. Dette forsøket teller ikke som et praksisforsøk siden klageren leverte inn en legeerklæring.

Klageren påstartet et nytt andre forsøk i perioden [REDACTED] ved [REDACTED]. Den [REDACTED] hadde klageren sin siste veiledning, og ble bortvist fra praksisstedet samme dag. Klageren ble hentet av studieleder på praksisstedet, og tatt med til campus for en samtale. Samtalen var ment som et tiltak for å ivareta klageren. I bortvisningsbrevet [REDACTED] er det vist til at klageren har fått mer veiledning enn det som er vanlig, men at klageren likevel ikke kan være alene med pasienter av hensyn til pasientsikkerheten. Klageren viste manglende forståelse og omsorg for pasientene, i tillegg til at klageren ikke forsto instruksjoner eller tok til seg veiledning. Det ble blant annet vist til at klageren viste liten grad av selvinnsikt i kommende yrkesrolle. H[un] klarte ikke å sette seg inn i dagens arbeidsoppgaver eller prioritere hva som var viktig eller hastet. Klageren kom ofte for sent, og klageren hadde ikke oversikt over hvilken pasient h[un] gikk inn til. I tillegg slet h[un] med å finne ut hvilke rom og seng pasient befant seg i. Under veiledning har klageren gått i forsvar, noe som har gjort veiledning vanskelig og krevende, i tillegg til at klageren kom med forklaringer som ikke ga mening. På bakgrunn av dokumentasjon, observasjoner og tilbakemeldinger fra ansatte, samt veiledningen med klageren, vurderte praksisstedet at det ikke var faglig forsvarlig å fortsette praksis. Praksisstedet viste videre til at de ikke hadde anledning til å bruke så mye ressurser på klageren, og at de ikke kunne ta ansvar for klageren. På bakgrunn av dette ble klageren bortvist fra praksisstedet. [REDACTED] mottok klageren vedtak om ikke bestått praksis, på bakgrunn av det som fremkom i bortvisningsbrevet [REDACTED].

Klageren søkte om et tredje praksisforsøk [REDACTED]. I begrunnelsen fremkom at klageren er mer klar enn noen gang til å gjennomføre studieløpet h[un] har dedikert mye energi og tid på. Det er vist til at klageren ved de tidligere forsøkene har vært gjennom en [REDACTED] og at h[un] har slitt med konsentrasjonsvansker og dårlig søvn. Vedlagt søknaden forelå legeerklæring

██████████, som bekrefter at klageren har hatt store belastninger som har medført nedsatt lærings- og yteevne. Institusjonen avsto søknaden ██████████ med den begrunnelse at det etter fakultetets vurdering ikke fremkom opplysninger som sannsynliggjør at klageren ved et tredje forsøk i praksis ville oppnå læringsutbyttene i emnet ██████████. Det ble videre lagt vekt på at klageren var forsinket i studieprogresjonen utover det som forskriftsmessig normalt tilsies, og at det ikke fremkom av legeerklæringen hvordan og i hvilke tidsperioder konsentrasjonsvansker og søvn har innvirket på klagerens resultat. Klagerens advokat påklaget avslaget ██████████ og søkte samtidig om tilrettelagt eksamen. Det ble vist til at situasjonene som har ført til at klageren tidligere ikke har bestått eksamensforsøkene i praksis, kan ha årsakssammenheng med klagerens ██████████ diagnose. Vedlagt følger legeattest ██████████ hvor det fremkom at klageren har diagnosen ██████████ ██████████

Klagerens advokat fremmet søknad ██████████ om tilrettelagt eksamen ved gjennomføring av praksis i emnet ██████████. Det ble vist til at klageren har medisinske forhold som tilsier at klageren har et slikt rettskrav.

Institusjonen ga i midlertidig svar på søknaden ██████████ tilbakemelding om at klageren, per i dag, ikke har rett til å gå ut i praksis, så fremt klageren ikke får innvilget et tredje praksisforsøk.

Underinstansen behandlet klagen i møte ██████████, og var enig i institusjonens vurdering om at det ikke forelå grunnlag for å innvilge et tredje praksisforsøk.

Utvidet veiledning

Som følge av den første tvilsmeldingen ██████████ ble klageren kalt inn til en vurderingssamtale ██████████. Under samtalen ble klageren konfrontert med bekymringene i tvilsmeldingen, og klageren ble utfordret til å reflektere hvorfor veileder sendte inn tvilsmeldingen, og hvilke situasjoner de gjaldt. Klageren ga uttrykk for at h██████n ikke kjente seg igjen i beskrivelsene i tvilsmeldingen, og bestred at h██████n har samarbeidsutfordringer.

██████████ mottok institusjonen en melding fra klageren hvor h██████n uttrykte at h██████n følte seg trakassert og dårlig behandlet av veilederen sin. Klageren uttrykte at h██████n mottar falske anklager og blir dårlig behandlet. Videre viste h██████n til at h██████n ble «presset» til å samtykke til de falske anklagene i vurderingssamtalen, og at situasjonen oppleves fysisk og psykisk belastende. Klageren uttrykte at h██████n er en pliktoppfyllende student, og ønsker å fullføre studiene sine.

██████████ ble det gjennomført oppfølgingssamtale, hvor klageren ble informert om at tvilsmeldereren sto fast ved sine vurderinger om at klageren har samarbeidsutfordringer og at klageren ble sint i overføringssamtalen. I samtalen ble klageren oppfordret til å jobbe med hvordan h██████n tar til seg tilbakemeldinger. Klageren hadde med seg advokat som støtteperson i samtalen, som mente at dette var en konflikt mellom to personer, og at tvilsmeldinger er en alvorlig sak som ikke skal komme i tide og utide. Advokaten mente også at saken tok lang tid. Møtet ble avsluttet med videre plan om å gjennomføre overføringssamtale i forkant av neste praksis. Skikkethetssaken ble avsluttet, med forbehold om at saken kan gjenopptas ved en eventuell ny tvilsmelding.

Som følge av ny tvilsmelding ██████████, ble klageren kalt inn til vurderingssamtale ██████████. Klagerens advokat deltok i samtalen. Det følger av referatet at skikkethetssaken ble åpnet igjen, på bakgrunn av tvilsmeldingen ██████████. Klageren uttalte at h██████n fikk gode

tilbakemeldinger etter den første uka i praksis, men at h̄n ved spørsmål om å få fri to dager i praksis for å lese, ble bedt om å møte opp på jobb. I tillegg uttalte klageren at h̄n ble spurt ut om teori fra sekundærveileder den [redacted] fra kl.15.30 til kl.18.30, uten at klageren turte å drikke vann mens utspørringen foregikk. Videre fikk h̄n vite av sekundærveilederen at h̄n ville stryke i praksis. Av samtalen fremkom at klageren hevder tvilsmeldingen ikke stemmer, og at det fremkommer løgn. Til det svarte institusjonsansvarlig at klageren må ta innover seg at innholdet i tvilsmeldingen stemmer for de som har meldt tvilen. Gjentakende i samtalen er at klageren forsvarer seg selv, og ikke tar til seg tilbakemeldinger. Klageren skylder på andre faktorer, som at veilederen på OsloMet «hatet [redacted]». Klageren ble videre informert om at h̄n vil få ekstra veiledning før neste praksis og frem til midtveiseevaluering [redacted] [redacted] og påpekte at klageren måtte være bevisst på oppførselen sin i situasjoner som oppfattes ulikt av [redacted] og veileder, og at h̄n måtte huske på at det er h̄n som er under opplæring, og dermed må endre sin oppførsel. Til det svarte klageren at det var i samråd med tett oppfølging fra skolen. Advokaten uttrykte deretter til klageren at «dette må du bare ta til deg, det er andre som reagerer på måten du kommuniserer på». Videre ble det gitt informasjon i vurderingssamtalen at klageren vil få én ekstra time veiledning under neste praksis, som en del av den utvidede veiledningen i forbindelse med skikkethetsaken. Klageren ble bedt om å være oppmerksom på hva h̄n kan endre på, hva h̄n kan gjøre for ikke å bli irritert på andre, og hvordan h̄n kan håndtere situasjonen. Videre ble det vist til at det stilles høye krav til en [redacted] og at de faglige forventningene ikke reduseres. Det ble lagt opp en plan for videre oppfølging, hvor klagerens ansvar var å jobbe aktivt med kommunikasjon, oppførsel og reaksjoner dersom det oppstår uenigheter/h̄n får kritikk. Videre må klageren fokusere på å lese pensum. Plan for utvidet oppfølging var å tilby utvidet veiledning før klageren skulle ut i praksis og deretter en gang per uke, frem til midtveiseevaluering i praksisperioden. Klageren takket ja til tilbudet om utvidet veiledning.

Det følger av rapport fra utvidet veiledning [redacted] at klageren utviste noe utvikling i løpet av perioden med utvidet veiledning. Klageren ble bedt om å beskrive det h̄n hadde lært i praksis og levere til andre veiledningstime, noe veilederen opplevde at klageren hadde jobbet godt med. Når det gjelder klagerens forståelse og fungering, uttrykte veilederen usikkerhet rundt klagerens forståelse av samarbeid og det helhetlige ansvaret en [redacted] har. Det ble vist til at klageren fremsto utrygg, noe som går utover tilliten veiledere har i praksis. I trygge situasjoner fikk klageren frem kunnskapen sin bedre, og h̄n fungerte bedre. Veilederen vurderte at klagerens utrygghet ga uttrykk i en forsvarspreget holdning, og at fokuset på å gå i forsvar kan gjøre at klageren mister viktige poeng i veiledningen. Veilederen viste også til at klagerens manglende selvinnsikt på områder klageren trenger å jobbe mer med, gjorde samarbeidet utfordrende. Klagerens manglende tillit og [redacted] utrygghet vanskeliggjør klagerens evne til samarbeid. De har jobbet med refleksjoner og forståelse av [redacted] men veilederen vet ikke hvordan det har vist seg i praksis. Klageren følte seg utrygg og ubekvem med å bli observert i praksis, samt å bli spurt om kunnskaper direkte, noe som gjør [redacted] praksissituasjon vanskelig. Om hvordan man samarbeider og hvordan man opptrer foran andre, uttrykte veilederen at det var vanskelig å komme gjennom, og usikker på om adferden har blitt bedret. Siste dag med veiledningen var [redacted]. Som det fremgår ovenfor, ble klageren bortvist fra praksisstedet samme dag.

[redacted] ble klageren kalt inn til en oppfølgingssamtale. Det følger av referat [redacted] at klageren følte seg stresset under veiledningen i praksis, og at dette forårsaket at klageren ikke presterte godt under praksisen. Klageren var enig i at veileder hadde gjort alt h̄n kunne for at klageren skulle bestå praksis. Videre ble det vist til at det hadde vært flere episoder hvor klageren har en annen oppfatning av en situasjon, enn det praksisstedet oppfatter. Klageren

opplevde praksis som om alle kjente til historien [redacted] og at h[un] hadde fått beskjed på dag to at h[un] kom til å stryke i praksis. Til dette viste institusjonen til at det er ingen forhold i saken som tilsier at informasjon er gitt praksisstedet på forhånd. Under møtet ble klageren informert om videre saksgang for ikke bestått praksis, tap av studierett og at skikkethetsaken skulle vurderes for videre behandling i skikkethetsnemnda. Klageren ble forklart at det var de to tvilsmeldingene, bortvisningsvedtaket og rapport fra utvidet veiledning som var dokumentasjonen i skikkethetsaken, og at gjentakende i dokumentasjonen er at klageren skylder på veilederne. Klageren fremsto lite mottakelig for tilbakemeldinger i møtet, og brukte store ord som «jeg opplever at jeg i studiet har blitt psykisk torturert» ... og «jeg føler meg skikkelig kriminell på den måten jeg blir behandlet...» Klageren uttrykte også at h[un] ikke er en fare for pasientsikkerheten, men at institusjonen mente at: «[redacted] er farlig, [redacted] er djevel».

[redacted] ble klageren varslet om tap av studierett. OsloMet fattet vedtak om tap av studierett [redacted], som følge av at klageren har brukt opp sine to forsøk på å bestå praksis i emnet [redacted]

Institusjonen tok kontakt med [redacted], hvor klageren var i praksis fra [redacted] for å avklare om klageren hadde fått beskjed om at h[un] kom til å stryke i praksis etter dag to. Praksisveilederen fra [redacted] avkreftet at denne informasjonen ble gitt, og informerte i tillegg at h[un] ikke hadde noen informasjon om klageren på forhånd, og at det var klageren selv som hadde fortalt om tidligere hendelsesforløp i [redacted] studium. Praksisveilederen viste videre til at de hadde en åpen dialog, og at h[un] var tydelig med at [redacted] intensjon var å hjelpe klageren.

Det følger av brev [redacted] om videre saksgang, at saken skulle fremmes for skikkethetsnemnda [redacted] 3. Saksfremstillingen til skikkethetsnemnda (udatert) innstilte på at klageren var uskikket til [redacted] og anbefalte en utestengelse på tre år. Bekymringene er knyttet til kriteriene i forskrift om skikkethet i høyere utdanning (2005) § 4 bokstavene b), c), e), f), g), og h). Institusjonsansvarlig vurderer at det er forskriftens § 4 bokstav b), e), f), g), og h) som er oppfylt i denne saken. Videre vurderer institusjonsansvarlig at det foreligger forhold som gjør at det er en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til pasienter og andre som studenten vil ha ansvar for under fremtidig yrkesutøvelse, jf. forskriftens § 2. Saken belyser at klagerens utfordringer er gjentakende med delvis tilsvarende beskrivelser i de tre siste praksisperiodene, og at klagerens utfordringer ikke kan anses å være av forbigående art, eller at de er et resultat av enkelthendelser. Det er videre gjennomgående at klageren skylder på andre for sine feil og manglende fagkunnskaper, og at h[un] ikke lar seg veilede eller korrigere. Klageren viser liten grad av selvinnsett i forbindelse med oppgaver i studiet eller kommende yrke. At klageren overvurderer egen kompetanse, har også vært en gjentakende problematikk i tiden klageren har vært underlagt skikkethetsvurdering. Videre er det dokumentert at klageren er faglig svak, noe som har ført til at veiledere ikke har følt seg trygge på å la klageren utføre andre prosedyrer enn [redacted] [redacted] som studentene lærer i løpet av første studieår, og som regnes som svært grunnleggende kunnskap.

Skikkethetsnemnda behandlet saken i møte [redacted]. Skikkethetsnemnda innstilte at klageren ikke er skikket til yrket som [redacted] og anbefalte en utestengelse på fem år.

Underinstansen behandlet saken i møte [redacted]. Det ble fattet vedtak om at klageren var uskikket til yrket som [redacted]. De fant at forskriftens § 4 bokstav b), e), f), g) og h) var oppfylt. Ved vurderingen la underinstansen vekt på at på tross for utvidet veiledning og

oppfølging, viste ikke klageren vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd. Underinstansen fant at klageren ikke hadde de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, og at studenten utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller fremtidig yrkesutøvelse. Underinstansen fant at på tross av omfattende utvidende veiledning og oppfølging har ikke klageren endret adferd, og fant at utestengelsesperioden skulle settes til fem år.

Klagerens advokat påklaget vedtaket [REDACTED]. Advokaten viste til at underinstansen ikke hadde et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag ved at klageren ikke fikk innvilget et tredje praksisforsøk med tilrettelegging, i tillegg til at klageren har et lovbestemt krav til tilrettelegging. Det ble på bakgrunn av dette hevdet at vedtaket om avslag på et tredje praksisforsøk var ugyldig.

Underinstansene vurderte klagen [REDACTED], men fant ikke at det fremkom opplysninger som medførte at vedtaket skulle omgjøres. Underinstansen viste til at klageren ikke benyttet seg av retten til å søke tilrettelagt praksis ved de to praksisforsøkene klageren hadde benyttet seg av. Saken ble deretter oversendt Felles klagenemnd for videre behandling.

Sekretariatet for Felles klagenemnd henvendte seg til institusjonen [REDACTED] for en redegjørelse om det forelå en etablert praksis ved OsloMet om fem timer utvidet veiledning og oppfølging.

OsloMet besvarte henvendelsen [REDACTED], hvor de redegjorde for at tidligere praksis var at de i alle fall startet med fem timer veiledning. Praksis i dag er at de ikke har en fast norm, men at de starter med fem timer, og noen ganger mer, og at omfang og innhold vurderes i hver enkelt sak.

Saken står for Felles klagenemnd slik den har gjort tidligere for underinstansen. Det vises til sakens dokumenter.

Rettslig grunnlag for utestenging etter skikkethetsvurdering

Ifølge lov om universiteter og høyskoler (2005) (uhl.) § 4-10 tredje ledd kan institusjonens klagenemnd etter innstilling fra en egen skikkethetsnemnd, vedta at en student ikke er skikket for yrket. En student som ikke er skikket for yrket, kan utestenges fra studiet i inntil fem år.

Med hjemmel i uhl. § 4-10 har Kunnskapsdepartementet fastsatt forskrift nr. 859 av 30.06.2006 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (skikkethetsforskriften). Felles klagenemnd legger denne til grunn, da denne versjonen av forskriften var gjeldene på tidspunktet for skikkethetsvurderingen. I rundskriv F-07-16 har departementet gitt nærmere merknader til skikkethetsforskriften og de enkelte forskriftsbestemmelser.

Det fremgår av skikkethetsforskriften § 1 [REDACTED] er omfattet av skikkethetsvurdering etter uhl. § 4-10. Skikkethetsforskriften § 2 definerer skikkethetsvurderingen som en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Det overordnede spørsmålet er om studenten utgjør en mulig fare for pasienter og brukeres liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet. Bestemmelsen er kommentert i rundskriv F-07-16 av Kunnskapsdepartementet:

«Skikkethetsvurdering er et av de virkemidler institusjonene har til rådighet når de skal foreta denne helhetsvurderingen. Muligheten til å vurdere en student som ikke-skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering

benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen.»

Av rundskriv F-07-16 fremgår det i kommentarene til §§ 1 og 2:

«Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering utreder saken og har ansvar for at det eventuelt utarbeides et utvidet veiledningsopplegg. Hvis utvidet veiledning ikke anses å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke har medført den nødvendige endring og utvikling hos studenten, går saken til behandling i skikkethetsnemnda.»

I skikkethetsforskriften § 4 er det gitt nærmere kriterier for helhetsvurderingen av om en student er skikket til helse- og sosialutdanninger:

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a. studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b. studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c. studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d. studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e. studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f. studenten viser for liten grad av selvinnsett i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g. studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h. studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning

I merknader til skikkethetsforskriften §§ 3, 4 og 5 i rundskriv F-2016-7, har departementet uttalt følgende:

«Vurderingen av en students skikkethet er sammensatt og kriteriene må suppleres med skjønn. Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er likevel at minst ett av kriteriene i § 3, § 4 eller § 5 foreligger. Deretter må det vurderes om dette, alene eller sammen med andre forhold, utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med i praksisstudiene eller i yrket.»

Det fremgår av rundskriv F-2016-7 at «(i)nstitusjonen kan imidlertid fullføre behandlingen av en skikkethets sak, selv om studenten velger å slutte, hvis institusjonen mener forholdet er så alvorlig at studenten bør utestenges». Det vil være adgang til å behandle en sak om manglende skikkethet, selv om studenten ikke lengre har studierett. Felles klagenemnd finner at nemnda har adgang til å behandle klagesaken, selv om klagerens studierett er inndratt.

Skikkethetsvurderingen

Skikkethetsvurderingen skal være en helhetsvurdering av om en student har de nødvendige faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i det aktuelle yrket – i dette tilfellet som [redacted] jf. skikkethetsforskriften § 2. Nærmere vurderingskriterier er gitt i skikkethetsforskriften § 4.

Felles klagenemnd skal foreta en konkret og helhetlig vurdering av om studenten er skikket basert på den dokumentasjonen som foreligger i saken, og vurdere dette opp mot vurderingskriteriene angitt i skikkethetsforskriften.

Tvilmeldingene, praksisrapportene, møtereferater og bortvisningsvedtak

Tvilmeldingene

Tvilmeldingen av [REDACTED], tvilmeldingen av [REDACTED], brev om bortvisning [REDACTED] vedtak om ikke bestått praksis [REDACTED] og vedtak [REDACTED] om at det ikke forelå grunnlag for å innvilge et tredje praksisforsøk, samt referat fra vurderingssamtaler med klageren og referat fra utvidet oppfølging og veiledning og praksisrapporter, beskriver forhold som er av betydning for vurderingen av om klageren har de nødvendige forutsetningene for å kunne fungere i yrket som [REDACTED]. Tvilmeldingen, praksisvurderingene og notater fra utvidet oppfølging og veiledning viser hovedsakelig til at klageren har manglende faglig kunnskap og forståelse for [REDACTED] manglende faglig refleksjon og selvinnsikt, og kommunikasjons- og samarbeidsproblemer. Klageren har ikke greid å oppfylle kravene til faglig kunnskap som forventes, og har hatt lite til ingen progresjon i praksis.

Etter Felles klagenemnds vurdering vil tvilmeldingene inngå i helhetsvurderingen av klagerens faglige og personlige forutsetninger, sammen med den øvrige dokumentasjonen i saken, som blant annet referat fra veiledningstimer, bortvisningsvedtak, vedtak om tap av studierett og rapport fra utvidet veiledning. I denne forbindelsen bemerker nemnda at klagerens fungering, utfordringer og adferd er relevante i helhetsvurderingen.

Felles klagenemnd fremhever at tvilmeldingene, referat fra møter og rapport fra utvidet veiledning, gjennomgående har samme tematikk. Selv om skikkethetssaken ble avsluttet etter vurderingssamtalen i forbindelse med den første tvilmeldingen, er de samme bekymringer og utfordringer gjennomgående i den videre dokumentasjonen. Den første tvilmeldingen anses derfor relevant for vurderingen om klageren er skikket til yrket. Nemnda har særlig merket seg klagerens manglende samarbeidsevner og bekymringer rundt klagerens selvinnsikt. Det vises til at klageren hadde en annen oppfatning av en spesifikk situasjon, enn det veileder fra praksisstedet og praksisveileder fra OsloMet hadde. Til det viser nemnda til at det er klageren som er under opplæring og som skal ta til seg veiledning. Nemnda kan ikke se at det er grunnlag for å anta at veildernes oppfatning av hendelsesforløpet er feil. Nemnda har heller ikke grunn til å betvile veiledernes faglige vurderinger og oppfatninger, og legger de til grunn. Dette gjenspeiler seg også ved at klagerens manglende samarbeidsevner og manglende selvinnsikt medførte at det ble vanskelig for veilederne å veilede klageren. De opplevde det utfordrende å holde en god tone i samtalen, da klageren ikke var villig til å endre sin oppfatning etter sluttvurderingssamtalen etter praksis i [REDACTED].

I den andre tvilmeldingen er det særlig vist til klagerens faglige svakhet, ved at klageren ikke er på et faglig forventet nivå, etter hva man kan forvente av en [REDACTED]. Nemnda har videre merket seg at det fremgår at klageren ikke utviste evne eller vilje til å lære nye ting, og h[REDACTED]n oppfylte ikke veiledernes forventninger til praksisstudier. Det vises til at klageren fikk gjentakende tilbakemeldinger fra veilederne som gikk på faglig svakhet og mangel på selvinnsikt i forhold til egne evner og ferdigheter, og at klageren brukte lang tid på å innrømme ting h[REDACTED]n ikke kunne, men som var forventet at h[REDACTED]n skulle ha kunnskaper om og ferdigheter til å utføre. Nemnda bemerker at beskrivelsene av klageren i tvilmeldingene gjennomgående går ut på at klageren viser lite selvinnsikt, og manglende evne eller vilje til å kommunisere og samarbeide, og at klageren viste uaktsomhet og uansvarlighet i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle. Videre viser studenten manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning, ved at klageren påstår at det er veilederne som tar feil, og ikke [REDACTED].

Det har vært gjennomført flere vurderingssamtaler med klageren som følge av tvilmeldingene i perioden [REDACTED] til [REDACTED]. I tillegg har det vært gjennomført oppfølgingssamtaler og klageren var under utvidet oppfølging og veiledning i perioder [REDACTED] til [REDACTED]. Samme dag som siste time med utvidet veiledning, ble klageren bortvist fra praksisstedet. Den [REDACTED] mottok klageren vedtak om tap av studierett, som følge av å ikke bestå sine to praksisforsøk i emnet [REDACTED].

Videre fremhever nemnda at dokumentasjonen underbygger at klageren har utfordringer knyttet til kommunikasjon, samarbeid og selvinnsett. Det fremgår i brev om bortvisning 2 [REDACTED] at klageren har fått mer veiledning enn det som er vanlig, men at klageren med hensyn til pasientene, ikke kan være sammen med pasienter på egen hånd. Personalet har reagert på klagerens adferd og uttrykte at det var krevende å veilede [REDACTED]. Videre utviste klageren manglende forståelse og omsorg for pasientene, og h[un] forsto ikke, og tok ikke til seg veiledning. Nemnda mener videre at innholdet i tvilmeldingene, rapport fra utvidet oppfølging og veiledning og møtereferatene gir en sammenfallende beskrivelse av klagerens fungering og manglende vilje og evne til å endre adferden sin i samsvar med veiledning.

Nemnda har ikke grunn til å betvile de observasjonene av klageren som er beskrevet i tvilmeldingene, og viser til at flere uavhengige personer har beskrevet de samme utfordringene hos [REDACTED]. Observasjonene omfatter også opplysninger fra veilederen fra [REDACTED] i emnet [REDACTED] sin oppfatning, som etter det klageren selv har uttalt, gjorde alt h[un] kunne for å få klageren til å bestå emnet. Etter nemndas vurdering gir dokumentasjonen i saken et sammenhengende bilde av klageren og hvordan h[un] har forholdt seg til egne utfordringer, og til vurderinger og tilbakemeldinger fra ansatte ved OsloMet og veilederne ved praksisstedene.

Felles klagenemnd finner at klagerens utfordringer er godt dokumentert, og at dokumentasjonen som foreligger gir et godt grunnlag for nemndas vurdering av saken.

Utvidet veiledning og oppfølging

Det fremgår av skikkethetsforskriften § 10 første ledd at en student i en sak om særskilt skikkethetsvurdering skal innkalles til en vurderingssamtale for å sikre at saken blir så godt opplyst som mulig. Det følger av samme bestemmelse at «[s]tudenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning». Videre følger det av § 10 tredje ledd at institusjonsansvarlig skal fremme saken for skikkethetsnemnda «[h]vis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten».

Felles klagenemnd har etter en helhetsvurdering funnet det klart at underinstansen har oppfylt sine forpliktelser etter med skikkethetsforskriften § 10 første ledd.

I forbindelse med den første tvilmeldingen ble klageren kalt inn til en vurderingssamtale [REDACTED] hvor klageren ble gjort kjent med tvilmeldingen og innholdet i den, samtidig som klageren fikk gjort rede for sin side av saken. Av møtereferatet kom det frem at klageren ikke kjente seg igjen i at h[un] hadde samarbeidsutfordringer og i de øvrige bekymringene i tvilmeldingen. Det ble likevel avklart i møtet at det skulle gjennomføres en oppfølgingssamtale [REDACTED], hvor skikkethetsaken ble avsluttet uten noe videre oppfølgingstiltak.

Det følger av saksdokumentene at klageren ble kalt inn til en ny vurderingssamtale [REDACTED], som følge av at institusjonen mottok en ny tvilmelding. Institusjonsansvarlig

fant det hensiktsmessig at klageren skulle få tilbud om utvidet veiledning i forbindelse med klagerens siste praksisforsøk. Veiledningen skjedde en gang per uke frem til midtveisevalueringen, til sammen fem utvidede veiledningstimer, i tillegg til ordinær oppfølging. Klageren ble bedt om å være oppmerksom på hva h n kan endre på, hva h n kan gjøre for ikke å bli irritert på andre, og hvordan h n kan håndtere situasjonen. Videre ble det vist til at det stilles høye krav til en [redacted] og at de faglige forventningene ikke reduseres. Det ble lagt opp en plan for videre oppfølging, hvor klagerens ansvar var å jobbe aktivt med kommunikasjon, oppførsel og reaksjoner dersom det oppstår uenigheter/h n får kritikk. I tillegg ble klageren bedt om å fokusere på å lese pensum. Klageren takket ja til tilbudet om utvidet veiledning.

Klageren ble deretter kalt inn til en oppfølgingssamtale [redacted] hvor klageren møtte sammen med advokaten sin. Av samtalen fremkom at veilederne stresset klageren på praksisstedet, noe som var årsaken til at h n ikke presterte godt i praksis. Studieleder viste videre til at det var flere hendelser hvor klageren hadde en annen oppfatning av en situasjon enn oppfatningen til studiestedet. Det ble videre vist til at klageren har fått tilsvarende tilbakemeldinger i alle tre praksisforsøk, og at veilederne ikke tør å la klageren gå alene. Klageren ble oppfattet som lite mottakelig for tilbakemeldinger i møtet, og med liten forståelse for hvordan h n selv fremstod. Klageren brukte sterke ord som for eksempel «jeg opplever at jeg i studiet har blitt psykisk torturert (...) jeg føler meg skikkelig kriminell» og at OsloMet mener at «[redacted] er farlig, [redacted] er djevel». Det har vært gjentakende i veiledningen at klageren skylder på veilederne fremfor å se om h n selv kan håndtere ulike situasjoner på andre måter. Videre fremsto klageren som lite mottakelig for tilbakemeldinger under møtet, og med liten forståelse for hvordan klageren selv fremsto. Under møtet ble klageren informert om videre saksgang for ikke bestått praksis, tap av studierett og at skikkethetsaken skulle vurderes for videre behandling i skikkethetsnemnda.

Etter dette vurderte institusjonsansvarlig at klageren ikke hadde oppnådd målene som var forventet på en tilfredsstillende måte, i tillegg til at klageren mistet studieretten, og at det var tvil om h n var skikket for yrket som [redacted]. Institusjonsansvarlig konkluderte med at utvidet veiledning og oppfølging ikke hadde medført den nødvendige endringen og utviklingen hos klageren, og fremmet derfor sak for skikkethetsnemnda.

Felles klagenemnd har merket seg advokatens anførsel om at én time utvidet veiledning per uke er lite veiledning, og at institusjonsansvarlig svarte at det er en etablert praksis i skikkethetsaker at det gis fem klokketimer utvidet veiledning. Felles klagenemnd bemerker at utvidet veiledning og oppfølging skal være en individuell oppfølging og plan, som er tilpasset klagerens behov og utfordringer. Veiledningen skal være hensiktsmessig for at klageren skal få mulighet til å utvise en positiv utvikling. Nemnda mener at det ikke er antall timer, men innholdet, tilretteleggingen og gjennomføringen av veiledningen som avgjør om klageren har fått tilstrekkelig utvidet veiledning og oppfølging. Nemnda er heller ikke kjent med at det er en etablert praksis på fem klokketimer utvidet veiledning i skikkethetsaker, og mener at det heller ikke kan være det avgjørende. Det avgjørende etter nemndas syn, er at klageren får et tilbud om utvidet veiledning og oppfølging som er egnet til å kunne hjelpe klageren. Dette virker, ut ifra ettersendt informasjon fra institusjonen, å være i samsvar med dagens praksis.

Samlet sett mener Felles klagenemnd at klager har fått tilbud om utvidet veiledning og oppfølging i tråd med forskriften § 10.

Felles klagenemnds vurdering av om klageren er skikket som [REDACTED]

Terskelen for å konkludere med at en student ikke er skikket er høy. Det skal foretas en konkret og helhetlig vurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for yrket. Nemnda viser til rundskriv F-2016-07, gjengitt ovenfor, hvor det fremkommer at muligheten til å vurdere en student som ikke skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering «benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen».

I vurderingen av om klageren er skikket til yrket som [REDACTED] har nemnda tatt i betraktning at [REDACTED] gir mulighet til å søke om [REDACTED]. Ifølge forskrift [REDACTED] er formålet med utdanningen at kandidater skal være kvalifisert til å utøve omsorgsfull og faglig forsvarlig [REDACTED]. En [REDACTED] kan jobbe med barn og voksne innen alle felt i helsetjenesten.

Vurderingskriteriene i skikkethetsforskriften § 4 bokstav b er hvorvidt studenten er uskikket fordi studenten «viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med pasienter, pårørende og samarbeidspartnere». I § 4 bokstav e er kriteriet at studenten «har problemer av en slik art at h[un] fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser». I § 4 bokstav f er kriteriet at studenten «viser for liten grad av selvinnrettet i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle». I bokstav g er kriteriet oppfylt dersom studenten «viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere». I bokstav h er kriteriet oppfylt dersom studenten «viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning». Kriteriene vil kunne overlappe.

I saken har Felles klagenemnd vurdert de ovennevnte kriteriene. Ettersom kriteriene i stor grad vil være overlappende har nemnda til dels vurdert dem samlet. Felles klagenemnd viser til at sakens dokumenter gir en beskrivelse av klageren som klart viser at alle disse vurderingskriteriene er oppfylt. Nemnda peker på at klageren over tid og ved flere ulike anledninger, har hatt utfordringer både med faglig kompetanse og evne til å bruke faglig kunnskap i praksis, samarbeidsutfordringer og kommunikasjonsutfordringer og etablere tillitsforhold over tid, særlig med de ansatte på de ulike praksisstedene.

Slik nemnda vurderer saken, er hovedproblemet klagerens manglende faglige kompetanse, manglende evne til å samarbeide og klagerens manglende selvinnrettet. Nemnda bemerker at faglig svakhet ikke i seg selv tilsier at en person ikke er skikket til yrket som [REDACTED]. Det som er avgjørende for nemndas vurdering er hvordan disse utfordringene viser seg i praksis, og om det medfører at studenten ikke evner å utøve faglig forsvarlig [REDACTED]. I klagerens tilfelle fremstår det klart for nemnda at [REDACTED] faglige utfordringer hindrer [REDACTED] i å utøve selvstendig og faglig forsvarlig [REDACTED] slik det forventes av en student på dette nivået, og slik det stilles krav om etter bestemmelsene i helsepersonelloven § 4 og forskrift [REDACTED]. Nemnda viser til at klageren er på [REDACTED] år av studiet, og at det da stilles høyere krav til studentene. Dette tilsier at terskelen for å vurdere en student som ikke skikket til yrket kan være lavere enn dersom studenten er tidlig i studieløpet, se Rundskriv F-2016-7 s.5.

Tvilmeldingene, praksisvurderingene og veiledningssamtalene fremhever alle klagerens utfordringer med å bruke den faglige kompetansen i praksis. Det er vist til at klageren ikke kan grunnleggende [REDACTED] som er forventet [REDACTED] for eksempel at h[un] ikke visste hvordan [REDACTED] så ut, men spurte om det var [REDACTED]. Det

ble vist til at selv om h n ikke hadde sett det før, var det forventet at h n skulle vite hvordan det så ut, særlig siden pasienten var [redacted]. Dette viser at klageren ikke evner å se hele sykdomsbildet, og at klageren mangler den forventede faglige kompetansen en [redacted] skal kunne utvise. Klagerens manglende faglige forståelse, samarbeidskommunikasjonsproblemer, og manglende selvinnsikt har ført til at klageren ikke har gjennomført arbeidsoppgaver hvor h n har hatt selvstendig ansvar for pasientene, fordi veilederne har vurdert at det ville vært en fare for pasientsikkerheten. Det er vist til at klageren ikke klarer å sette seg inn i dagens oppgaver og å prioritere hva som er viktig og som haster. Klageren har heller ikke hatt oversikt over hvilken pasient h n har gått inn til, og har ikke hatt kontroll på hvilket rom og hvilken seng pasienten lå på. Klageren har hatt ingen, til lite progresjon i praksis. Dette viser seg blant annet ved at h n ved to forsøk i praksis fikk «ikke bestått», hvor h n ved siste forsøk i tillegg ble tatt ut av praksis før tiden fordi praksisstedet vurderte [redacted] som en fare for pasientsikkerheten og en belastning for praksisstedet. Praksisstedet ønsket ikke å være ansvarlig for klageren og mente at det var en fare for pasientsikkerheten å ha [redacted] der. Klageren mistet studieretten som følge av at h n hadde brukt opp praksisforsøkene sine.

Klagerens manglende faglige forståelse og manglende selvinnsikt, fører til at klageren utviser en manglende evne til omsorg, forståelse og sikkerhet for pasientene. [redacted] manglende selvinnsikt har medført at h n ikke har greid å gjøre endringer i samsvar med veiledning og tilbakemeldinger som h n har fått. Det er vist til at klagerens oppfatning er at h n jobber selvstendig og at h n føler seg trygg i avdelingen. De som jobbet med [redacted] i avdelingen derimot, følte seg ikke trygge sammen med klageren, og lot [redacted] ikke utføre prosedyrer alene. Det er videre vist til at klageren ga uttrykk for at h n kan ting h n ikke kan, og at h n gjettest seg til mange svar. Det ble også oppfattet at klageren ikke forstod svarene h n gjettest seg til. Ved spørsmål om hvilke konsekvenser det kan gi dersom [redacted] [redacted], svarte klageren [redacted], men klarte ikke å komme på alvorlige eksempler som [redacted]. Nemnda har merket seg at det er en gjentakende problematikk at klageren ikke tok til seg veiledning fra veilederne, og at klageren skylte på veilederne for feil h n gjorde. I tillegg ga klageren uttrykk for at h n følte seg overvåket av veilederne og at de gjorde [redacted] stresset og usikker. For nemnda gir dette et uttrykk for at klageren ikke evnet å se sin egen rolle i veiledningen, og at h n ikke evnet å se at det er veilederne som sitter med kompetansen klageren skal få utbytte av. At klageren ikke lyttet til tilbakemeldinger, veiledninger eller beskjeder, taler for at klageren ikke har den nødvendige selvinnsikt, som er nødvendig for å utvise forsvarlig [redacted]. Videre viste klageren manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

Klagerens manglende forståelse har vist seg i praksis ved at klageren raskt går i forsvarsmodus i situasjoner hvor h n er prøvd veiledet eller korrigert av veilederne eller andre ansatte ved praksisstedene. Klageren har kalt ansatte for «løgnere» og «syke i hodet». Klageren ga også uttrykk for at h n kun forholdt seg til veiledere, og ikke andre ansatte. Det virket ikke som klageren selv evnet å se alvoret i situasjonene, eller hvordan [redacted] opptreden kan være en fare for pasientsikkerheten. Klageren fungerer på denne måten svært dårlig i forhold til sine omgivelser.

Selv om det er opplyst at noen av klagerens utfordringer kan forklares med at h n har en [redacted] og at det foreligger omstendigheter som gjør at klageren har hatt en utfordrende livssituasjon, kan nemnda ikke se at klageren på noen tidspunkt under studiet har vist god faglig utvikling. Det vises til at klageren har brukt flere forsøk på å bestå flere emner i utdanningen. Nemnda har ingen grunn til å betvile de nevnte opplysningene, men finner ikke

å kunne tillegge klagerens helsemessige utfordringer vekt. Nemnda påpeker at klageren selv har ansvar for å be om tilrettelegging, dersom h̄n har behov for det. Nemnda viser videre til at ivaretagelsen av pasientsikkerheten og de sårbare gruppene uansett går foran hensynet til at en student skal regnes som skikket, se rundskriv F-07-16.

Nemnda viser til at helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, jf. helsepersonelloven § 4. Dette har sammenheng med kravet til forsvarlig yrkesutøvelse. For å kunne utøve forsvarlig [redacted] og innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, er det viktig at en [redacted] har god selvinnsikt i egne evner og utfordringer. Klageren har gjennomgående under studiet vist mangelfull selvinnsikt, og manglende evne til å ta tak i og utbedre egne utfordringer. H̄n har heller ikke vist tilstrekkelig evne til å ta til seg veiledning og instruksjoner, og har ved flere anledninger unngått arbeidsoppgaver og prosedyrer h̄n ikke har vært trygg på, ved å sette seg foran pcen. H̄n har ikke gitt uttrykk for at h̄n fullt ut forstår hvorfor det er alvorlig at h̄n unngår arbeidsoppgaver og istedenfor setter seg ned for å lese pensum. Klageren har heller ikke gitt uttrykk for at h̄n forstår at h̄n skal lytte til veilederne, og har ved flere anledninger gått i forvar under veiledning, noe som har gjort veiledningen vanskelig og krevende for veilederne.

På denne bakgrunn har Felles klagenemnd etter en helhetsvurdering, kommet til at vurderingskriteriene i skikkethetsforskriften § 4 bokstav b, e, f, g og h er oppfylt.

Felles klagenemnds vurdering av om klageren utgjør en «mulig fare»

Det er ikke tilstrekkelig at en student oppfyller ett eller flere av kriteriene i skikkethetsforskriften § 4 for at studenten kan anses uskikket. Felles klagenemnd må i tillegg vurdere om forholdene samlet sett tilsier at klageren utgjør en «mulig fare» for pasienter eller andres «liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet», jf. skikkethetsforskriften § 2.

Felles klagenemnd viser til at forskriften legger opp til at det skal foretas en konkret vurdering av om den aktuelle studenten kan utgjøre en fare. Det er et absolutt vilkår som må være oppfylt for å kunne treffe vedtak om at en student ikke er skikket for det aktuelle yrket.

På bakgrunn av forholdene som er beskrevet over, har nemnda kommet til at det er klart at klageren utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til pasienter eller andre h̄n vil komme i kontakt med under fremtidig yrkesutøvelse. Når det gjelder kravet til sannsynlighet for at en skadefølge som beskrevet vil inntre, bemerker nemnda at terskelen ikke er høy når uttrykksmåten «en mulig fare» er brukt. Den nedre grensen kommer imidlertid ikke på spissen i denne saken.

Felles klagenemnd viser til vurderingene over, og fremhever særlig at klagerens utfordringer har vært vedvarende over tid, og at flere har uttrykt at de har vært usikre på [redacted] evne til å utføre [redacted] på et faglig forsvarlig nivå. Veiledere har ikke turt å la klageren gå alene, og klageren har kun fått utføre [redacted] som regnes som en svært grunnleggende kunnskap [redacted]. Klageren har ikke de forventede faglige kunnskapene på nivå med en [redacted]. Når klageren gjetter seg til svar i stedet for å være ærlig på ting h̄n ikke kan, mener nemnda at det kan utgjøre en mulig fare for pasientene eller andre sårbare grupper klageren kan møte i en yrkessituasjon. Nemnda viser videre til at klageren går ut over egen kompetanse, og at klageren reflekterer og resonnerer dårlig. Nemnda vektlegger også at klageren ved andre praksisforsøk ble bortvist fra studiet fordi praksisstedet ikke mente det var forsvarlig å ha [redacted] der, og at det var en stor belastning å ha

der. Videre har klageren fremstått usikker i praksis, h n har hatt lite til ingen progresjon i praksis, og h n har samarbeidet dårlig med de ansatte på avdelingen.

Etter nemndas vurdering er det klart at klagerens utfordringer er av en slik karakter at det vil utgjøre en mulig fare for pasienters helse.

Etter en helhetsvurdering av dokumentasjonen i saken, finner Felles klagenemnd at klageren utgjør en «mulig fare» for pasienter, brukere og andres «liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet», jf. skikkethetsforskriften § 2.

Utestenging

I henhold til universitets- og høyskoleloven § 4-10 og skikkethetsforskriften § 12, kan en student som er funnet uskikket utestenges fra utdanningen i inntil fem år. I rundskriv F-2016-7 fremgår det av merknadene til § 12 at:

«Studenten skal ikke utestenges for en lengre periode enn det som er nødvendig av hensyn til årsaken til at studenten er vurdert som ikke-skikket. Hvis manglende skikkethet for yrket er forårsaket av forhold som styret eller institusjonens klagenemnd [sic] antar er av forbigående art, kan det i vedtaket bestemmes en utestengingsperiode som er kortere enn 5 år. (...)»

Felles klagenemnd legger til grunn at utestenging i fem år er forbeholdt de mest graverende tilfellene hvor årsaken til uskikketheten ikke er av forbigående art. Nemnd for studentsaker ved OsloMet har i denne saken vedtatt å utestenge klageren i fem år. Ved vurderingen viste nemnda for studentsaker til at klageren ikke har endret adferd på tross av omfattende utvidet veiledning og oppfølging. Nemnda for studentsaker har likevel ikke gjort en nærmere redegjørelse for hvorfor de mener det er nødvendig å utestenge klageren i fem år.

Felles klagenemnd vurderer at en utestengelse på tre år er nødvendig og forholdsmessig.

I vurderingen av utestengelsesperiodens lengde, legger Felles klagenemnd stor vekt på hensynet til pasientsikkerhet. Nemnda viser til at forholdene som danner grunnlag for manglende skikkethet, er manglende faglig kunnskap, manglende forståelse for manglende selvinnsikt og samarbeidsproblemer. Dette vil i seg selv kunne sette pasienters liv og helse i fare. Isolert sett taler derfor alvorlighetsgraden for at det bør fastsettes utestengelse i en viss periode.

Nemnda har merket seg at klageren har mistet studieretten etter å ha brukt opp sine to forsøk på å bestå praksis i . Det fremgår av rundskriv F-2016-7 s. 2 at sensur slik som «ikke bestått» på praksis, er et av virkemidlene som brukes for å sikre at det kun er studenter som anses som skikket for yrket som får vitnemål. Når nemnda i tillegg finner det nødvendig å fatte vedtak om utestenging, baseres dette på alvorlighetsgraden i saken, hvor nemnda vurderer at det ikke kun er faglig svakhet som danner grunnlaget for uskikketheten. Det vises til vurderingene rundt kriteriene i skikkethetsforskriften § 4 og farevilkåret i § 2.

Når Felles klagenemnd likevel kommer til en kortere utestengelsesperiode enn fem år, er dette på grunn av at det ikke kan utelukkes at grunnlaget for manglende skikkethet er av forbigående art. Nemnda har merket seg de private forholdene til klageren som har vært belastende under studietiden, og vurderer at dette er forhold som kan ha virket inn på klagerens fungering i praksis. Nemnda mener imidlertid at de private forholdene ikke kan hindre at klageren finnes uskikket. I vurderingen har nemnda vektlagt at de forhold som taler for uskikkethet har vist seg over en lengre periode. I tillegg kan en etter nemndas vurdering,

ikke utelukke at forholdene som begrunner uskikkethet skyldes personlighetstrekk og/eller evnemessige forhold hos klageren. Nemnda kan heller ikke utelukke at klagerens faglige svakhet har hatt innvirkning på klagerens skikkethet, og at det kan være av forbigående art dersom klageren legger ned en innsats for å forbedre de faglige kunnskapene sine. Nemnda vil også bemerke at underinstansens vedtak ikke inneholder en grundig grunngiving av hvorfor utestengelsesvedtaket er satt til fem år. Nemnda kan ikke se at den dokumentasjonen i saken som foreligger, tilsier at det i denne saken er grunnlag for en utestengelse på fem år som er den maksimale grensen for de mest alvorlige tilfellene.

Felles klagenemnd finner at en utestengelsesperiode på tre år er nødvendig og forholdsmessig i denne saken. Nemnda mener at dette er tilstrekkelig tid for å vise om eventuelle tiltak klageren gjennomfører for å utbedre de forholdene som anses som grunnlag for manglende skikkethet, vil kunne ha effekt.

Felles klagenemnd har etter en konkret helhetsvurdering, funnet det nødvendig og tilstrekkelig å utestenge klageren i tre år. Felles klagenemnd endrer underinstansens vedtak.

VEDTAK

Felles klagenemnd bestående av Ernst Nordtveit, Else Leona McClimans, Fredrik Boksasp, Liv Sandvik, Frode Randal og Julie Marie Næss har fattet slikt enstemmig

v e d t a k:

Vedtaket fattet av klagenemnda ved OsloMet i sak 59/24, om at [redacted] er uskikket til yrket som [redacted] stadfestes.

Vedtaket fattet av klagenemnda ved OsloMet i sak 59/24, om at [redacted] utestenges fra [redacted] endres til en utestengelse på tre år.

Vedtaket fattet av klagenemnda ved OsloMet i sak 59/24 om [redacted] utestenges fra tilsvarende utdanninger i utestengelsesperioden, stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Ernst Nordtveit
leder for Felles klagenemnd

Nemndas vedtak kan bringes inn for prøving ved tingretten. Slikt søksmål må reises innen tre måneder etter at endelig vedtak foreligger. Søksmålsfristen beregnes fra 21.12.2024. Institusjonen dekker alle omkostninger ved søksmålet i første rettsinstans, herunder også honorar til saksøkers advokat etter offentlig salærsats, jf. uhl. § 4-11 og § 4-8 femte ledd.